

ГЕОРГИ РУСАФОВ
ДЕВОЙЧЕТО ЗВЕЗДИЦА

chitanka.info

На Катерина Г. Калоянова

I

Помниш ли дълбоката тъмна гора край село Чичопей, дето миналото лято ходехме двамата с тебе за гъби? А слънчевата поляна, където се отбивахме редовно след скитането ни из гъсталаците, за да си отпочинем, легнали по гръб на топлия килим от дъхава мащерка?

Преди много, много години до тази тъмна гора, на тази слънчева поляна идвала да пасе малобройното си стадо една овчарка. Бедната жена дохождала на полянката всякога със своята едногодишна дъщеричка. И докато овцете хрупали сладко меката паша, а майката източвала грижливо тънки нишки от къделята на писаната си хурка, момичето лежало до майка си под шарената сянка на две тънкостволи брези. Захласнато в неспирния бяг на пухкавите облаци, които се плъзгали по синята коприна на лятното небе, пеленачето кротувало в пелените си като сито агне.

Така ден подир ден изминали много дни, без някой да смути с нещо покоя на слънчевата поляна. Нито настървен вълк изплашил някога овчарката, нито пък любопитен смок стреснал детето... Но веднъж — било вече към края на лятото — от гъстите шубраци на тъмния лес се появили ненадейно елен и кошута, които имали по една златна звезда на гиздавите си чела. Бързи като стрели, те прекосили с няколко скока поляната и стигнали до двете брези, дето лежало кротко детето. Еленът се навел, дигнал пеленачето на рогата си и подир миг двете звездочели животни се изгубили с живата си плячка отново в гората.

Всичко това станало с такава шеметна бързина, че обезумялата майка могла да види само разклатените клони, накъдето изчезнали с отвлечената ѝ рожба еленът и кошутата. Не могли да зърнат нищо повече и мъжете, които дотичали на поляната след писъците на бедната жена, макар да бродили три дни и три нощи навред из леса, за да търсят в него четириногите похитители и откраднатото от тях дете.

А чуй къде се изгубили в това време еленът, кошутата и отвлечената дъщеря на овчарката!...

Щом потънали отново в гъсталака на гората, звездочелите горски жители опънали пъргавите си крака и препуснали с пеленачето нагоре към върха на планината, където тъмнеели нагромадени една върху друга мрачните Железни скали... Първия ден похитителите прекосили без отдых от край до край дъбовия пояс на гората. Втория ден копитата им трополели от рано заранта до късно вечерта все между правите като свещи дървета на буковината. А на третия ден нагазили в царството на вечнозелените иглолистни великани и при заник слънце спрели пред една пещера под самите Железни скали.

Чудна била тази пещера!... Отвън, колкото и да се взидало някое човешко око, не би могло да зърне нищо друго освен къпинаци, сплетени нагъсто един в друг като ограда от бодливи стебла. Но щом еленът тропнал три пъти с дясното си предно копито пред къпинака, зелената завеса се отместила, сякаш я дръпнала невидима ръка. Същия миг зад нея се появила голяма врата, направена от твърдо като кремък червено дърво, зазидана яко между скалите... За да стигнат до вътрешността на пещерата, похитителите преминали три такива врати. Ала там пак било светло като ден, защото от белия мермерен таван на пещерата греели денонощно седем едри драгоценни камъка, закрепени на седем златни полилея.

Още щом влезли с детето в пещерата, очите на пеленачето заблестели под сиянието на драгоценните камъни като звезди. Еленът и кошутата видели това и веднага нарекли момиченцето Лулу Сана, което на еленски език ще рече „девойче звезда“. И от тоя ден започнали да се грижат за него така, както ние, хората, се грижим за собствените си невръстни рожби... Кошутата го кърмела със сладко млечице, еленът му носел от гората дъхави плодове. Къпели го в пенливите горски потоци; обличали го в дрешки, изтъкани от тънки като коприна горски треви. И Звезда расла под нежните им грижи като цвете на припек и от година на година ставала все по-хубава, все по-гиздава. А когато навършила седемнайсет години, нийде по света нямало по-голяма хубавица от нея — косите ѝ се спускали като златен поток чак до петите, устните ѝ аленеели на бялото лице като две окъпани от росата малини.

Тогава кошутата казала на елена:

— Погледни, дъщеричката ни вече порасна, ще започнат да се обаждат сватовници за нея — без годежен пръстен ли ще ги

посрещнем! А чула съм, че зад девет планини в десетата, Стъклената планина, на най-високия ѝ връх, в златен кладенец имало скрит брилянтен пръстен, който греел като месечника... Хайде да намерим този пръстен и да го подарим на нашата мила Звездица!

— Добре — съгласил се еленът.

И още на другата заран еленът и кошутата се сбогували с Лулу Сана и препуснали с пъргавите си тънки крака към Стъклената планина — да търсят там брилянтения пръстен.

II

В същата гора, дето била пещерата на звездочелите животни, живеела една зла магьосница. Тя отдавна била харесала девойчето Звездица за своя снаха. И сега — като разбрала, че еленът и кошутата са заминали на далечен път и няма да се върнат скоро — решила да примамва девойката вън от пещерата и да я задоми за своя син, един двуглав великан, страшно страшилище.

Речено-сторено.

Една привечер хитрата старуха се промъкнала до първата врата на потайната пещера, почукала и се провикнала с преправен глас:

— Звездице, отвори, чедо!... Аз съм кошутата, твоята майчица — нося ти подарък брилянтен пръстен от Стъклената планина!

— Напразно мъчиш старото си гърло, бабо — обадила се отвътре Лулу Сана, познала веднага гласа на измамницата. — Когато моята майка говори с мене, гласът ѝ ме гали, все едно, че гълъбица гука. А твоят, колкото и да го преправяш, все едно гладен вълк вие... Иди си, иди — няма да ти отворя, за добро не си дошла при мене!

От думите на девойката вещицата разбрала, че не ще може да проникне в жилището ѝ с хитрост, затуй решила да влезе вътре насила. Запретнала ръкави, размахала костеливите си ръце, па започнала да блъска вратата на пещерата с каквото ѝ се мярвало пред очите.

Трепала се така ден, не мирясала цяла седмица. Ала каквото и да правела, тежката врата не помръднала дори на косъм от мястото си, като че ли през всичкото време вещицата не я удряла с камъни и блъскала с дървета, а хвърляла върху нея песъчинки — толкова здрава била.

Накрая старухата капнала от умора и изсъскала ядно:

— Видя се, проклето момиче, че няма да станеш жена на моя син, затуй ще направя така, та и другиму невеста да не бъдеш!

И преди да се запилее към бърлогата си, тя закрепил върху вратата на пещерата, току на самата ѝ брава, един змийски зъб...

На другия ден — като се убедила, че злата баба най-сетне си е отишла — Звездица се престрашила. Отворила една след друга трите врати на жилището си и излязла рано от пещерата. Щом я зърнали навън, към нея се завтекли цяла дружина зайци, сърнички и катерички. Всички наобиколили любимата си дружка и започнали да ѝ се молят в шумна надпревара:

— Какичко, най-напред ще играеш с нас... — потропвали пред нея припряно дългоухите зайци. — Ние първи те видяхме, кога излезе от пещерата и първи стигнахме до тебе!

— Не, първо с нас ще играеш... — напирали галено към девойката и едрооките сърнички. — Ние сме по-кротки и по-послушни от зайците, няма с нищо да те ядосваме!

— Дума да не става, днес целия ден няма да играеш нито със зайците, нито със сърните, а ще се люлееш само с нас по дърветата, Лулу Сана! — пискали в ушите ѝ катеричките, струпали се до една върху раменете на момичето. — Кой друг може да скача по-изкусно от тебе по върхарите на боровете освен ние!

Звездица дърпала закачливо дългите уши на зайците. Галела сърните по умните им глави. Притискала една подир друга до гърдите си пухкавите катерички. И на всички отвръщала с еклив смях:

— Ще играя и с вас, зайчета; ще се надбягвам и с вас, сърнички; няма да оставя сами по дърветата и вас, катерички... Има време за всички — летният ден е дълъг като година!

Сетне Звездица изтичала в леса и наистина намерила време за всички.

Скачала като зайче по мъхнатите поляни на гората със зайците. Надбягвала се като сърна сред тънкостволите дървета със сърните. Люшкала се като катерица по върхарите на боровете с катеричките. Така неусетно отшумял като миг дългият летен ден...

Слънцето климнало към занизик. От усоите на планината се пробудил и зашумял вечерникът. Нејде из пущинаците се обадил гладен вълк... Лулу Сана го чула. Спомнила си поръката на кошутата да не остава без нея след залез слънце вън от пещерата и веднага припнала към червената врата на потайното си жилище.

— До утре, мили зайчета! — погалила тя пред вратата зайците.

Сетне кимнала с десница към катеричките, които ѝ махали с лапи от най-ниските клони на съседните дървета:

— Чакайте ме утре и вие тука, мои палави дружки... Обещавам ви, че щом се съмне, първо с вас ще се люлея!

Само на сърните Звездица не могла да каже нито дума за раздяла.

Когато извърнала засмяното си лице към тях, тя била вече хванала бравата на вратата, за да се прибере в жилището си. Змийският зъб, закрепен там от вещицата, тозчас се забил в нежната ѝ длан и девойката се повалила като простреляно птиче на земята...

III

Както е било от хилядолетия през всички други ясни дни в гората, на следната заран слънцето пробудило пак рано-рано горския свят. И от алени зори до тъмната вечер лесът кънтял неспирно от безгрижните птичи песни; дъхтял от сладкия мирис на цъфналите цветя и билки. По горските поляни жужукали неуморно медоносни пчели; по дънерите на дърветата подскачали и хлопали работливо пъстри кълвачи. Някъде кукали тъжно кукувици; другаде чирикали в радостна надпревара ята гълчаливи врабци... Едничка Лулу Сана лежала — все безмълвна, все неподвижна.

Така се изтърколили девет дни и девет нощи.

На десетия ден близо до пещерата на звездочелите елени ненадейно лавнали кучета, екнали ловджийски рогове. И докато струпаните около бездиханната девойка животни да разберат какво става, всички били заобиколени от дружина конници, предвождани от гиздав момък, облечен от главата до краката само със сърма, злато и коприна.

Щом видели толкова много дивеч на едно място, ловджиите надали радостни викове и тутакси опънали лъковете си срещу зайците, катериците и сърните, които продължавали да бдят над повалената от змийската отрова Звездица. Но преди стрелците да пуснат смъртоносните стрели върху животните, младият им предводител зърнал строполената на тревата девойка и викнал:

— Стойте, никой да не стреля — сред животните лежи човек, някакво момиче има там!

Като слязъл от коня си, гиздавият момък достигнал с един скок мястото, дето лежала Лулу Сана. Надвесил се над нея. Докоснал нежно с десница бялото ѝ като мрамор безжизнена лице. Погалил разпилените ѝ златни коси. Доближил устни до замлъкналите от девет денонощия уста на девойката и от гърдите му се изтръгнал горестен вик:

— Мъртва... тя е мъртва! А по-голяма хубавица от нея очите ми досега не са виждали нийде по света!...

Покъртени от вика му, останалите конници също се смъкнали мълчаливо от конете, заобиколили девойката и смаяни от дивната ѝ хубост, до един подгънали колене пред безжизненото ѝ тяло. Стихнала като мъртва и цялата гора... Спрели да шумолят листата на дърветата и храстите. Оборили глави като попарени от слана тревите и цветята по горските поляни. Секнали песните на птиците. Замлъкнал работливият хлопот на кълвачите. Спотайли се сред билките медоносните пчели. Занемели подвикванията на кукувиците. Дори неспокойният вятър свил вечно размаханите си невидими криле нейде в потайните долища на планината... И кой знае колко щяла да продължи тази тягостна тишина, ако по едно време един от ловците не се провикнал към натъжения момък:

— Виж какво черно трънче стърчи от ръката на девойката — дали то не е причинило смъртта ѝ!

Мъжете начаса` обърнали очи към десницата на Лулу Сана, където върху нежната ѝ бяла длан наистина стърчал като черно трънче змийският зъб на злата вещица... Цяла дузина нетърпеливи мъжки ръце се протегнали към трънчето да го изтръгнат първи. Но младият им предводител изпреварил всички и пръв извадил отровния зъб от дланта на заспалата като мъртва девойка.

Тогава станало чудо.

Най-напред от разтворената раничка изтекли една след друга три черни като катран капки кръв. Сетне по бялото безжизнено лице на Звездица затрептял руменец. След туй дългите ѝ копринени мигли се полюшнаха, клепките ѝ се подигнали и преди стаилите дъх мъже да се съвземат от изненадата, всички били огрени от лазура на отворените ѝ сини очи.

— Кой си ти, момко? За добро ли, или за зло си дошъл тука с дружината си, дето друг човешки крак освен моя никога не е стъпвал? — проговорила Лулу Сана, когато зърнала надвесения над нея гиздав момък.

Ала преди да дочака отговора на младия хубавец, Звездица се изплашила от брадатите сурови лица на мъжете край него, скочила на крака и побягнала.

— Не бягай, момиче, нищо лошо няма да ти сторим... — настигнал я момъкът. — Аз съм син на болярина, който владее този край, а мъжете с мене са мои верни другари, ловци. Увлякохме се тая сутрин по дивеч и неусетно стигнахме до това потайно място, където те намерихме повечето мъртва, отколкото жива... Разкажи ми сега ти коя си и какво търсиш, такава дивна хубавица, самичка в този пущинак?

Покорена от топлия глас на младия болярин, Звездица спряла послушно и на един дъх му разказала:

— Аз съм дъщеря на звездочелия елен и звездочелата кошута, които живеят хей там в онази потулена пещера; наричат ме Лулу Сана, което на еленски език значи „девойче Звездица“... Сега съм сама, защото моите родители преди месец време отидоха да ми донесат от далечната Стъклена планина брилянтен пръстен за годеника, който според тях щял да дойде скоро в нашата гора, за да ме поиска за жена... Нали не съм вече малка, станах на седемнайсет години!

Зашеметен от дивната хубост на девойката, омагьосан от гласа ѝ, който се леел като ромон от сребърно звънче, пленен от добротата на очите ѝ, които се синеели като ясното небе, младият човек сам не усетил кога прегърнал Звездица и кога ѝ предложил:

— Лулу Сана, ела с мене в замъка на моите родители: ще те отведе при тях като свидна годеница и без брилянтения пръстен от Стъклената планина! А там — о, там ще те обсипе с такива подаръци, с каквито не е дарявана досега нито една любима жена на света!

Първия миг, сепната от ненадейното предложение, Звездица се поколебала.

„Как ще напусна така изведнъж моята гора, където всичко ми е близко и мило, за да ида с този момък в неговия чужд, непознат дом! Нима мога да се разделя завинаги с моите игриви зайци, катерички и сърнички... Не, ще си остана тука сред дъхавите поляни, дето ще си припкам пак от изгрев до залез като зайче със зайците; няма да напусна тънкостволите борове, между които ще се надбягвам като сърна със сърничките; за нищо на света няма да се разделя от разлюлените върхари, върху които ще се люшкам до края на живота си като катеричка с катериците!... А ако някой ме обича, нека дойде да живее с мене тука — в потайното жилище на звездочелите ми родители ще се намери място и за него!“

Но щом погледнала отново красивото мъжествено лице на младия момък и като потопила за втори път погледа си в очите му, които я гледали с обич и молба, Лулу Сана забравила всичко, което ѝ било мило в гората, и склонила отмаляла от вълнение глава на силното момково рамо, а устните ѝ пошепнали тихо:

— Води ме, мили!...

Така девойчето Звездица напуснала този ден за първи път своя втори дом и отишла в замъка на младия болярин като негова свидна годеница. Зайците, сърните и катеричките изпратили милата си дружка чак до непристъпните стени, които ограждали от всички страни новото ѝ жилище.

Но нито те, нито ловците, нито младият жених и щастливата му годеница видели, че заедно с тях в замъка влязла и горската вещица, която се опитала да погуби Звездица с отровния змийски зъб... А очите на злата старуха и този път били налети от жажда за мъст; лицето ѝ се гърчело от спотаена ярост и беззъбата ѝ уста час по час ронела със зловещ шепот люти закани:

— Напразно се радваш, проклето девойче! Щом не иска да станеш моя снаха, няма да те оставя да бъдеш и другиму жена, макар че горе се отърва леко от примката ми!...

IV

В замъка, дето младият момък отвел Звездица като своя годеница, живеела друга девойка, дъщеря на един от болярските съветници, която отколе хранела тайна севда да се омъжи за знатния момък. И когато го видяла да се връща от лов с Лулу Сана и научила какво е станало горе при Железните скали, тя се заключила в стаята си и три дни и три нощи не се показвала навън. Все мислела и мислела какво да стори, за да откъсне сърцето на младия човек от годеницата му и да го спечели за себе си. Затуй — когато най-сетне на четвъртата заран излязла отново сред хората — веднага започнала да сипе наляво и надясно какви ли не страхотии за момичето Звездица.

На едни разказвала, че девойката била намерена от годеника ѝ в една меча бърлога, дето се хранела заедно с още две зверчета със сурово месо. Други уверявала, че годеницата напускала всяка нощ замъка и до петляно време се губела в гората, където сбирувала с вещици и самовили по техните потайни сборища. А пред трети се кълняла, че сама с очите си с виждала как горското момиче по цели дни варяло в стаята си омайни билки, за да омагьоса с тях всичко живо в замъка. Накрая озлобената девойка завършвала всякога клеветите си с престорена грижовна въздишка:

— Ох, може да се лъжа, добри хора, ала все ми се струва, че това момиче ще ни докара големи беди — дано само небесата се смилят над младия ни господар, та поне той да не пострада!

Но колкото и ловко да изплитала клеветите си срещу своята съперница, никой в замъка не ѝ вярвал, защото вече всички били погалени от добротата на горското девойче и до един го обичали от все сърце...

В туй време другата неприятелка на Звездица — вещицата от гората при Железните скали, която искала да задоми Лулу Сана за своя двуглав син — успяла да постъпи на работа в замъка като гъсарка. И от зорките ѝ очи не убягнали нито безсилната ярост на озлобената девойка, нито обичта на хората към младата годеница. Ето защо, когато

съперницата на Звездица минала веднъж замислена край нея, коварната старуха ѝ подхвърлила с ехиден глас:

— Каквото баба знае, това си бае, ала кой има уши, нека слуша: младото лисиче всякога може да научи нещо полезно от старата лисица... — Сетне протегнала напред дългата си жилеста шия, като да клъвне минаващата девойка, па ѝ изсъскала в ушите: — Запомни, дъще, че покритият въглен си върши по-добре работата!

Сепната от загадъчните думи на новата гъсарка, оная се заковала на мястото си, попитала я:

— Какво искаш да ми кажеш с това, бабо?

Вещицата сякаш само туй чакала. Долепила уста до ухото на изплашената хубавица и нещо дълго, дълго ѝ шепнала... Какво ѝ казала лукавата старица, какви чудодейни съвети ѝ нашепнала, никое друго човешко ухо освен ухото на пренебрегнатата красавица не чуло. Затуй пък мало и голямо в замъка не закъснели да видят, че след тази среща на двете потайни неприятелки на горското момиче младата ѝ зложелателка съвсем се променила.

Тя престанала изведнъж да сипе, както преди, наляво и надясно клевети и страхотии за годеницата. Спряла да плете каквито и да било интриги по неин адрес. И докато, преди да се срещне със старухата, на всички било известно, че не могла да погледне щастливата годеница, без да се разтрепере от завист и злоба, сега правела, каквото правела, все гледала да бъде по-близо до нея.

Започнала да придружава навсякъде Звездица, когато тя излизала на разходка. Взела да посещава често стаята ѝ, където двете до късна нощ с песни тъкмели заедно даровете за близката сватба.

Повечето от хората в замъка се радвали от сърце на внезапната дружба между двете предишни съпернички и не виждали нищо лошо в нея. Но имало и такива люде, които не вярвали в искреността на съветническата дъщеря и все я подозирали, че с приятелството си към Звездица тя ѝ готви някаква клопка.

И тези хора при всеки удобен случай предупреждавали младата годеница:

— Пази се от новата си дружка, девойко!... Голяма беше доскоро омразата ѝ към тебе, за да ти бъде сега искрена приятелка — помни ни думата, че няма да усетиш кога ще ти стори някое зло!

Ала Лулу Сана — девойка, прекарала целия си кратък живот сред горските животни, които не познавали нито човешкото лицемерие, нито човешката злоба — отвръщала на всички с леко сърце:

— Напразно се безпокоите, добри хора — с новата ми дружка ние се обичаме като сестри, тя е готова да се хвърли в огъня заради мене!

И всеки изминат ден доверчивото момиче се привързвало все повече и повече към предишната си неприятелка. А когато наближил денят, в който родителите на младия жених определили да стане сватбата му със Звездица, вече никой от замъка не могъл да види годеницата самичка. Където и да се мернела тя, хората навсякъде виждали долепена като сянка до нея и нейната прикрита съперничка...

Веднъж — било точно срещу деня на сватбата — дъщерята на болярския съветник поканила Звездица:

— Сестричко мила, хайде днес да се разходим за последен път самички в гората, че от утре ти ще бъдеш невеста и кой знае дали вече ще можем пак да си другаруваме, както си другаруваме досега!

Щом чула, че я канят да върви в гората, горската девойка чак подскочила от радост и начаса тръгнала с грейнали от щастие очи след дружката си, без да се обади някому... Дъщерята на съветника извела наивното момиче от замъка през една потайна вратичка, след което двете, пак невидени от ничие човешко око, потънали в тъмния лес. Там вървели, колкото вървели, накрая стигнали до едно дълбоко езеро, скрито като че ли нарочно сред най-големия гъсталак на горския пущинак... Двете девойки прекарвали самички край потуленото в леса езеро дълго. През това време завистницата не затворила нито веднъж устата си. Все току прегръщала младата годеница и все току намирала нещо в нея, за да я обсипе с поток от горещи похвали.

Веднъж превъзнесла до небесата златните като слънчеви лъчи коси на Лулу Сана. След туй се възхитила до задъхване от сините ѝ като две горски незабравки очи. А после хванала ръцете ѝ и докато ги милвала, с развълнуван от възхита глас ѝ говорела:

— Какви прекрасни ръце имаш, сестрице — дланите ти са меки като пухчета, а пръстите ти сякаш са изковани от най-изкусния златар на света! Знаеш ли, че на твоите ръце би завидяла дори нашата царица, която не току-така се слави с най-хубавите, най-нежните ръце в

царството!... О, ненапразно младият ни господар, мила, си е загубил ума по тебе — много, много си хубава!

Така тя редяла без отдых похвала след похвала коя от коя повъзторжена, коя от коя по-ласкателна... И Звездица, която преди това не била слушала никой да хвали с по-сладки думи хубостта ѝ, поглъщала жадно всичко, което ѝ говорела дъщерята на болярския съветник. След всяка нейна дума пробуденото ѝ за ласки женско сърце все повече и повече се опиянявало, сякаш дружката ѝ я черпела чаша подир чаша с все по-силно и по-силно вино. Затуй — макар да разбирала езика на всяко животинче и на всяко пиле в гората, омагьосана от похвалите на опитната ласкателка — тя нито веднъж не дала ухо на едно птиче-умниче, което непрекъснато се блъскало о зашеметената ѝ глава и все по-тревожно и по-настойчиво писукало:

— Не слушай думите ѝ, глупаво момиче — не за добро те хвали тя! Чуваш ли, запуши ушите си, не я слушай!... Ох, чуй ме, Лулу Сана, не слушай тази лицемерка — тя ще те погуби с ласкателството си!...

Малко преди слънцето да докосне със златото на залеза си огледалната повърхност на езерото, лицемерката отстъпила на две-три крачки от Звездица. Престорила се, че уж сега за първи път вижда новата огърлица върху шията ѝ, плеснала с ръце и викнала с жар:

— Ах, сестрице, разбрах най-сетне защо днес си така дивно хубава — та ти си имала нова огърлица; да знаеш само как ти прилича, мила!

След туй — като изтичала върху една скала, надвиснала стръмно току над синята бездна на езерото — тя започнала да зове припряно Звездица:

— Ела, сестричко, ела по-скоро при мене да се огледаш в езерото и сама да видиш с очите си каква неземна красавица те е направила огърлицата, дето ти е подарил младият ни господар за сватбата!

Щом чуло ласкателката, птичето-умниче сякаш пощуряло от тревога. Взело да се блъска лудо о девойката, да я удря с крилцата си и ситно-ситно да писука:

— Не отивай... не отивай при нея!... Тя ще те погуби... ще те погуби!

Но Звездица останала глуха и този път за предупреждението на птичето-умниче... Като скочила пъргаво на крака, тя изтичала на един дъх върху стръмната скала при сладкодумната си дружка и още

задъхана от тичането, погледнала в огледалната повърхност на езерото. Тутакси оттам ѝ се усмихнало едно наистина дивно хубаво девойче — със златни дълги коси; с едри като на кошута сини усмихнати очи; с поруменели от моминско вълнение бузи; с мило, засияло от щастие лице.

— Сестро, дружке мила, нима тази, дето се усмихва долу във водата, съм аз, а не друга девойка? — дигнала смаяни очи към приятелката си Звездица.

— Ти си, проклетнице, ти си същата омайница, дето ми отне любимия с дяволската си хубост!... — изсъскала изведнъж с внезапно променен глас дъщерята на болярския съветник и преди изумената девойка да се съвземе, онази я блъснала с все сила към водната бездна: — Иди и ти там, глупачке!

Всичко това станало така ненадейно и с такава бързина, че Звездица дори не успяла да извика. Затуй пък птичето-умниче писукало жално-милно до късна нощ над мястото, дето потънало удавеното горско девойче.

V

След като се убедила, че Лулу Сана се е удавила в дълбокото езеро и повече няма да излезе от него, дъщерята на болярския съветник побързала да се върне колкото може по-скоро в замъка. И щом влязла невидяна от никого в стаята си, тя не могла да се свърти на едно място от радост... Танцувала самичка. Подскачала със сияещи от щастие очи от прозорец до прозорец. Потривала самодоволно ръце и непрекъснато си тананикала:

— Никой не ме видя, никой няма да узнае нищо за стореното... Вече нямам съперница и сега младият господар ще се ожени за мене!

Ала чуй какво се случило наскоро след грозното престъпление!...

Там, където потънала Звездица, на другата заран рано-рано се появило чудно цвете. Стебълцето и корените му се губели невидими нейде дълбоко в глъбините на езерото, а върху повърхността на водата се полюшвал кротко само един-единствен златен цвят... Отдалече самотният златен цвят приличал на пълнолика златна месечина, паднала в езерните води. Но точно в средата му, дето при другите цветя се намират тичинките, греели като човешки очи две сини звезди. Те били обърнати към брега, където далече зад горските гъсталаци се тулел болярският замък, и час по час отронвали като бисерна роса по две едри сълзи, сякаш плачели човешки очи.

Новината за чудното цвете, което поникнало в езерото, се разнесла още същия ден навред из близката гора. За случката запели птиците в леса, зашушукали си тревите, зашепнали листенцата на дърветата. И минало, колкото време минало — от птиче на птиче, от тревица на тревица, от листец на листец — една утрин необикновената вест достигнала и в горичката под Железните скали.

— Това е нашата какичка; за нея пеят птиците... — разтревожили се зайците, катериците и сърните там, когато чули новината. — Нали тя ни напусна като годеница на младия болярин!

И всички хукнали презглава към брега на потуленото в горския пущинак езеро. А когато стигнали при него и когато видели самотното цвете върху повърхността на водата, зайците, катериците и сърниците веднага решили да бдят денем и нощем над него, защото наистина познали в сините звезди на златния цвят очите на тяхната Лулу Сана...

Нека сега оставим за малко дъщерята на болярския съветник да ликува колкото си ще, златното цвете да се полюшва като самотна златна лодчица в езерото, горските приятели на удавената девойка да бдят от брега за него, а ние през това време да видим какво е направил годеникът на Звездица, когато разбрал, че годеницата му е изчезнала!

Още в деня на престъплението, като не зърнал до вечерта никъде годеницата си, той дигнал накрак да я търси всичко живо в замъка. Мало и голямо пребродили със запалени факли от мръкнало до бели зори стъпка по стъпка цялата крепост. Претършували подземията. Надникнали в стаи, дето с години никой не бил влизал. Поместили всяка вещ, всеки камък. Но от изчезналата девойка не открили ни вест, ни кост.

На другия ден годеникът изпратил по близки и далечни селища сто бързоноги вестоносци. Където стигнали, където седнели, вестоносците всъде известявали на млади и стари:

— Чуйте, хора, изчезнала е годеницата на болярския син!... Който съобщи нещо за нея в замъка и помогне да се намери девойката, ще получи за награда калпак жълтици!

Ала минал ден, минали два дни, изнижала се цяла седмица, а на портата не потропал никой да каже нещо за Звездица. Тогава отчаяният момък решил сам да тръгне по оврази и чукари за свидната си годеница... Яхнал най-охранения кон от конюшнията на баща си, той обходил надлъж и нашир цялата планина. Не пропуснал и пещерата, докато не огледал всяко нейно кътче. Не заобиколил по пътя си нито една пропаст, преди да стигнел до дъното ѝ. Не отминал шубрак, без да разгърне всичките му клони... Подметките на ботушите му се изтрили от катерене по скали и сипеи. Дрехите му се превърнали на дрипи от горските трънаци.

Но лесно е да се досетим, че всичките усилия на младия човек отишли напразно — нийде сред тези скришни места той не намерил дори следа от изчезналата девойка. Затуй накрая махнал безнадеждно

ръце и още същия ден тръгнал със съкрушено сърце отново към замъка.

Вървял, колкото вървял, една заран излязъл на пътеката, която минавала край езерото с чудното цвете. Бил капнал от умора и съсипан от скръб, та щял да отmine, без да погледне и езерото, и златния цвят в него. Но в туй време пред коня му се струпали изневиделица цяла дружина зайци, катерици и сърни. С щръкнали уши те започнали да се стрелкат тревожно ту към конника, ту към езерото. Изправяли се на задните си крака и му махали така настойчиво с предните, сякаш го зовели:

„Ела с нас!... Ела е нас!“

Веднага щом зърнал неспокойната дружина от зайците, катериците и сърните, момъкът познал, че това са същите животни, които бдели някога над припадналата Лулу Сана, когато той я видял за първи път пред пещерата на звездочелите елени. Сърцето му — облъхнато от нова надежда — затупкало лудо. И като забравил умората, скочил пъргаво от коня, хукнал подир горските приятели на изчезналата девойка и не усетил кога стигнал до брега на езерото.

Първото нещо, което привлякло вниманието на болярския син сред езерната шир, било чудното цвете. То се полюшвало, както преди, самичко във водата и сините му звездици продължавали да ронят неспирно едри бисерни сълзи.

— Майко мила, та това са очите на моята годеница!... — извикал изуменият момък, когато видял сините звезди в средата на златния цвят.

Същия миг, сякаш да потвърдят думите му, сълзите от златното цвете изведнъж спрели да капят. А сините му звезди засияли така, както засияват очите на човек, видял насреща си след дълга раздяла свидно същество... Отмалял от тяхната ласка, момъкът подгънал крака, седнал на меката трева и не мръднал от брега до късна нощ.

На другия ден той дошъл рано-рано пак там.

На третия ден слънцето го огряло отново на брега, захласнат в чудното цвете, заобиколен от горските приятели на Лулу Сана. И така неусетно се занизали ден след ден, които младият болярин прекарвал от изгрев слънце до черен мрак все на езерния бряг. През туй време той не откъсвал погледа си от сините звезди на златния цвят и устните

му час по час мълвели думите, шепнати от него на годеницата му,
когато тя била жива...

VI

Като научила къде се губи всеки ден от зори до късна нощ младият болярин и като се досетила какво крие златното цвете, дъщерята на болярския съветник се поболяла отново от гняв и мъка. Три дни пак скубала отчаяно косите си. Три нощи не мигнала да блъска пак главата си какво да стори, за да премахне веднъж завинаги новата пречка към сърцето на момъка.

Накрая — като не могла сама да измисли нищо — тя хукнала да търси помощ за втори път от вещицата, другата заклетя неприятелка на Звездица.

— Бабо, бабичко, ти майка, ти баща, на тебе се надявам, в тебе се кълна — помогни ми да премахна златното цвете, което се появи в езерото на мястото, дето удавих съперницата си!... Сега младият господар все при това цвете прекарва дните си и никоя девойка не поглежда. А стана ли след туй болярска снаха — о, тогава искай от мене, каквото искаш, всичко ще получиш: от главата до петите ще те облека със сърма и коприна, ръцете и краката ти ще нагиздя с драгоценни пръстени и гривни!

— Огънят, само огънят ще оправи работата, която не може да свърши водата, че където лизне огън, нито трева никне, нито птиче пее!... — изсъскала злата старуха.

Сетне вещицата разказала подробно на девойката какво да направи със златното цвете, та то вече никога да не се появи на бял свят. През всичкото време дъщерята на болярския съветник я слушала със затаен дъх, поглъщала жадно всяка думичка, всеки звук, изречен от бабата. И щом се заключила отново в стаята си, целия ден повтаряла дума по дума съветите на вещицата — бояла се да не забрави нещо, да не пропусне някоя важна подробност. Така не усетила кога се изтърколил дългият летен ден.

Залязло слънцето. Мръкнало.

Настанала среднощна доба. И в този късен час — когато всичко живо по земята и във водата заспало мирен сън, когато дори звездите

на небесния свод започнали да блещукат сънливо — дъщерята на болярския съветник решила, че вече е дошло време да се разплати веднъж завинаги със съперницата си.

И както я научила старухата, така направила.

Измъкнала се безшумно от дома си. Издебнала стражата, излязла невидяна от никого въвн от крепостта. След туй се мушнала като невестулка в горските шубраци и по най-скришните пътеки допълзала до брега на езерото, където над стихналата водна шир блещукали в среднощния мрак като две пламъчета сините звезди на златното цвете, очите на Лулу Сана.

— Сега, ей сега ще угася навеки зъркелите ти, проклето девойче, дето и след смъртта си не искаш да ми отстъпиш младия господар!... — размахала юмруци срещу сините пламъчета побеснялата от гняв жена, па като се гмурнала във водата, заплувала с ловкостта на риба към сините звезди.

Когато се върнала отново на брега, в ръцете ѝ блестяло изтръгнатото от корен златно цвете. Стъбълцето и коренището му се извивали отчаяно между пръстите ѝ, като се мъчели напразно да се изплъзнат от тях. А сините му звездици — оросени пак от сълзи — гледали жално към зайците, сърните и катериците, сякаш ги молили:

— Забравихте ли вашата Лулу Сана, с която тъй хубаво си играехте някога горе, под Железните скали, мили приятелчета?... Помогнете ми, изтръгнете ме от ръцете на тази зла жена — тя ще ме погуби!

Ала приспани още при залез слънце от тежката магия на вещицата, животните спели като мъртви и нищо не виждали, нищо не чували. Те не се помръднали дори тогава, когато озлобената девойка хукнала с плякката си към най-затуления кът на гората, където вече я чакала край разпален огън гъсарката.

Двете жени изгорили златното цвете в този огън. Сетне събрали до прашинка пепелта, натъпкали я в една кожена торба и торбата заровили дълбоко в земята край пътя, който минавал през гората за замъка.

В туй време на изток започнало да розовее и злосторничките побързали да се разделят. Старухата се прибрала при гъските, а съперничката на погубената за втори път девойка се заключила пак в разкошната си стая. Но сърцата и на младата, и на старата тупкали

дълго, дълго, еднакво радостно. Вещицата се кискала, че е изпълнила докрай заканата си да не позволи на горската хубавица да стане другиму жена, след като е отказала да се омъжи за нейния двуглав син. А дъщерята на болярския съветник ликувала, че пак ѝ се откривала възможност да спечели сърцето на знатния момък.

Ала и този път не станало така, както желаели те!...

Край пътя, където двете злосторнички заровили пепелта от изгореното цвете, щом се разденило, поникнало неவிжданo и нечувано от никого дотогава дърво. За един ден то се извисило нагоре високо като топола, покрило се с нежни сребристи листенца и родило един-единствен плод, който греел от върха му като малко слънце. Отдалече чудният плод приличал на голяма златна ябълка, от която — както преди в средата на езерното цвете — също сияели като човешки очи две сини звезди.

Всички, които познавали живата храненица на звездочелите елени и сега, щом видели сините звезди върху ябълката, неволно се провикнали:

— Гледайте чудо, хора — не са ли това очите на изчезналата годеница, дето синът на нашия болярин си доведе от планината!...

Мълвата за необикновеното дърво със златния плод се пръснала още по-бързо от новината за езерното цвете навред из страната. И към невидяното дотогава чудо започнали да прииждат от сутрин до вечер върволици от любопитен народ... Застанали далече от дървото, тъй като годеникът бил заплашил, че ще накаже със смърт всеки, който дръзне да доближи стеблото му, хората се любували с часове на сребърните му листенца и на златния плод със сините звезди. Накрая се разотивали удивени по домовете си и разказвали на всички, които срещнали или настигнали по пътя:

— Ах, да знаете какво чудно дърво е израсло в гората... Листата му са сребърни и неспирно звънят като камбанки, а на върха му грее златен плод с две сини звезди, които гледат като човешки очи все към болярския син!

Ония ги слушали със зяпнали уста, па накрая хуквали и те да видят сами чудното дърво. Така скоро вече могло да се каже, че почти не останал жив човек в страната, който да не е видял и да не се е порадвал на сребролистото дърво.

Веднъж — като прибираща стадото си от паша — край дървото минала и овчарката, от която преди години звездочелите елени отвлекли невръстната ѝ дъщеричка. Залисана с грижите си, остарялата жена не чула виковете на младия болярин, с които той ѝ повелявал да не се доближава до любимото му дърво. Така овчарката не само че отишла при дървото, но взела, та и полегнала да се отмори под сянката му.

Същия миг златният плод с двете сини звездици се отронил от върха, блеснал като светкавица между сребролистите клони и докато старата женица да разбере какво става, тупнал в скута ѝ...

— Нещастнице, ще заплатиш с главата си, дете не ме послуша и стана причина да падне от дървото златният плод!... — дотичал при изумената овчарка разяреният момък. — Знаеш ли ти какво е този плод за мене?

И обезумелият от мъка годеник на Лулу Сана посегнал да извади меча си, за да посече невинната жена. Но тозчас се вкаменил от изненада пред гледката, която зърнали очите му... Както той, така и овчарката преди малко видели много добре, че в скута на пастирката от дървото паднал само златният плод със сините звезди. А сега, там, в скута на жената — сякаш току-що извадено от люлка — ритало с розовите си крачета и пляскало безгрижно ръце едно момиченце със златни коси и сини весели очи.

— Майчице, дъщеричката ми, милата ми, отвличена от звездочелите елени рожба е отново при мене!... — надала радостен вик овчарката, като видяла детето в скута си.

Този щастлив майчин вик като че ли влял вълшебни сили в телцето на детето и то започнало да расте с невероятна бързина. Преди майката да посегне към него, за да го прегърне след дългата раздяла, момичето скочило пъргаво от скута ѝ, стъпило здраво на земята. Станало голямо девойче и докато овчарката и изуменият момък да мигнат с очи, пред тях застанала живата Звездица, каквато била в деня, когато я удавила съперницата ѝ.

— Годеницата ми... моята мила Лулу Сана се намери! — сепнал с щастливия си вик тишината момъкът.

И ръцете му — замръзнали преди малко върху дръжката на меча — се разтворили широко, за да прегърнат Звездица, която пристъпвала с лъчезарната си усмивка на сините ѝ очи право към него...

Още на другия ден в болярския замък екнали свирките на тежка сватба, която продължила девет дни и девет нощи. Между гостите край сватбената трапеза на най-лично място седяла овчарката, майката на щастливата невеста Лулу Сана. А до нея — седнали на златни столове — клюмали уморено глави звездочелият елен и звездочелата кошута, които току-що се били върнали от Стъклената планина с един драгоценен брилянтен пръстен, дар за сватбата на любимата им храненица.

На тържеството се изредило да се весели мало и голямо. От първия до последния ден там били и горските приятели на Лулу Сана — зайците, катеричките и сърните от гората под Железните скали. Не опитали нищо от ястиетата и виното само двете наши познайнички — дъщерята на болярския съветник и грозната старуха, майката на двуглавия великан. Първата се удавила от мъка и завист сама в езерото, където искала да погуби Звездица. А втората побягнала от страх чак зад девет гори и девет планини, та вече никой не я видял, никой не я чул...

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.